

Con. 3946-07.

M.A. Education, Part I
Sociological Foundations of Education, Paper II
October 2007
(2½ Hours)

PN-1614

[Total Marks : 80

N.B. (1) Answer any **four** questions.

(2) **All** questions carry **equal** marks i.e. **20** each.

1. Explain the scope of sociology of education. How does Sociology influence methods of teaching ? 20
2. Discuss in detail the Social theory of education as advocated by Durkheim. 20
3. Discuss the role of education in development of culture, norms and values. 20
4. Explain the functions of state and family as an agency of education. 20
5. What is social change ? Explain the various stages of social change. 20
6. 'National integration ^{is} the need of the ^{hour} ~~hour~~'. Comment. Explain the role of education in achieving national integration. 20
7. Discuss the problems and prospects of achieving mass literacy in India. 20
8. Attempt briefly any **four** of the following :- 20
  - (a) Contribution of voluntary organisations in education.
  - (b) Ways to foster gender equality.
  - (c) Influence of peer group in social development.
  - (d) Education and Inequality.
  - (e) Four factors promoting social change.
  - (f) Distinguish between sociology of education and educational sociology.

(मराठी रूपांतर)

सूचना :- (१) कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. शिक्षणाच्या समाजशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा. समाजशास्त्र अध्यापन पद्धतींना कशा प्रकारे प्रभावित करते ? 20
२. डरखाइमने प्रतिपादित केलेली सामाजिक उपपत्तिची चर्चा विस्तारपूर्वक करा. 20
३. संस्कृती, मानदंड आणि मूल्य ह्यांच्या संदर्भात शिक्षणाच्या भूमिकेची चर्चा करा. 20
४. शिक्षण संस्था म्हणून राज्य आणि कुटूंबाची कार्ये स्पष्ट करा. 20
५. सामाजिक परिवर्तन म्हणजे काय ? सामाजिक परिवर्तनाची विविध अवस्था स्पष्ट करा. 20
६. "राष्ट्रीय एकात्मता ही काळाची गरज आहे" - टिप्पणी करा. राष्ट्रीय एकात्मता प्राप्त करण्यात शिक्षणाची भूमिका स्पष्ट करा. 20
७. भारतात जन-साक्षरता संवर्धित करण्यास येणाऱ्या समस्या व त्यांचे विविध पैलू स्पष्ट करा. 20
८. खालीलपैकी कोणत्याही चारांवर थोडक्यात लिहा :- 20
  - (अ) शिक्षणात स्वयं-सेवी संस्थेचे योगदान
  - (ब) लिंग समानता संवर्धित करण्याचे मार्ग
  - (क) सामाजिक विकासांवर समवयस्क गटाचा प्रभाव
  - (ड) शिक्षण आणि असमानता
  - (इ) सामाजिक परिवर्तनाला प्रभावित करणारे चार घटक
  - (फ) शिक्षणाच्या समाजशास्त्र व शैक्षणिक समाजशास्त्र ह्यामधील फरक.